

20
20

The Lyreco logo consists of the word "Lyreco" in a white, sans-serif font. It is flanked by two green curved lines that sweep upwards from the bottom corners towards the top of the letters.

Lyreco

A photograph of three people in an office setting. A man in a red sweater is on the left, a woman in a striped shirt and blue overalls is in the center, and a man in a plaid shirt is on the right. They are gathered around a desk, looking at a tablet held by the man on the right. The background shows a bright office with large windows and a potted plant.

**ETISKE
RETNINGSLINJER**

INNHOOLD

VÅRE ANSATTE

13

Ledelse • **14**

Helse, sikkerhet og trivsel • **16**

Inkludering og mangfold • **18**

Intimidering og trakassering • **20**

Lytt til kollegaer • **22**

VÅR FORRETNINGSINTEGRITET

25

Korrupsjon og utilbørlig påvirkning • **26**

Svindel • **28**

Interessekonflikter • **30**

Rettferdig konkurranse • **32**

Tilretteleggingsbetaling • **34**

Gaver og invitasjoner • **36**

Kunde- og leverandørrelasjoner • **38**

VÅRE PRODUKTER OG EIENDELER

41

Produktkvalitet • **42**

Beskyttelse av eiendeler • **44**

Kommunikasjon • **47**

VÅRT SAMFUNNSMESSIGE ENGASJEMENT

49

Miljø • **50**

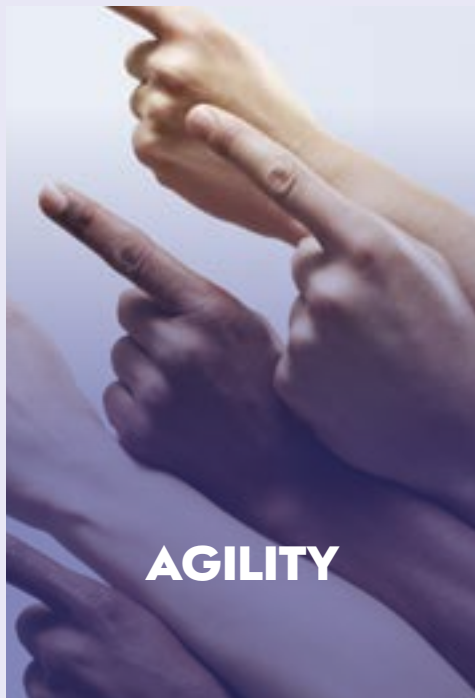
Menneskerettigheter • **52**

Politiske aktiviteter og lobbyvirksomhet • **54**

Statsborgerskap og samfunnsmessig engasjement • **56**

**ETISKE
RETNINGSLINJER**

VERDI- GRUNNLAG

Siden virksomheten ble etablert i 1926, har Lyreco vært drevet av verdiene **Excellence, Respect, Passion** og **Agility**. Vi er stolte av dem. De deles og fremmes av alle ansatte, former vår viktigste styrke og gjør oss til en pålitelig partner. For oss er det en selvfølge, en forpliktelse og en plikt å respektere disse verdiene.

Denne nye versjonen av våre etiske retningslinjer bekrefter vårt verdigrunnlag. De fremhever nok en gang den innstillingen vi må innta i vårt arbeidsmiljø, i våre forretningsaktiviteter og i forholdet til våre kollegaer, kunder og forretningspartnere. Disse retningslinjene fjerner enhver tvil som fremdeles kan oppstå når en uvanlig situasjon oppstår, og fornyer vår forpliktelse til å bekjempe brudd på våre etiske prinsipper.

Jeg oppfordrer deg derfor til å lese retningslinjene nøye og sørge for at du følger dem, slik at hver dag alltid er "A Great Working Day" for alle.

Grégory LIENARD · CEO

HVA ER FORMÅLET MED DE ETISKE RETNINGSLINJENE?

De etiske retningslinjene har som hensikt å gjøre oppmerksom på prinsippene for integritet, nøytralitet, rettfærdig behandling, likeverd og overholdelse av regler og standarder, som Lyreco forventer.

Disse etiske retningslinjene er oversatt til alle språk som brukes av Lyreco-enheter. I tilfeller av tvil eller forskjeller i tolkning skal den engelske versjonen gjelde.

HVEM GJELDER DISSE ETISKE RETNINGSLINJENE FOR?

De etiske retningslinjene gjelder for alle ansatte i alle Lyreco-enheter over hele verden.

Vi forventer også de samme kravene til overholdelse og integritet fra våre eksterne forretningspartnere.

Til dette formålet er de etiske retningslinjene for våre leverandører tilgjengelig på Lyrecos bedriftsnettsted.

HVA SKJER I TILFELLER AV MANGLENDE OVERHOLDELSE AV DE ETISKE RETNINGSLINJENE?

Hver ansatt kan i løpet av sine yrkesoppgaver ta en beslutning som påfører Lyreco et erstatningsansvar og kompromitterer Lyrecos omdømme.

Vi forventes alle å være kjent med de etiske retningslinjene og handle i samsvar med retningslinjenes prinsipper. Dedikerte opplæringssejser er gitt for å øke forståelsen.

Manglende overholdelse av de etiske retningslinjene kan føre til svært alvorlige konsekvenser, både for selskapet og for personene som er involvert.

Avhengig av arten på den ansattes brudd, kan disiplinære sanksjoner bli iverksatt i samsvar med lokal lovgivning og Lyrecos interne policy. Uvitenhet om de etiske retningslinjene skal under ingen omstendigheter betraktes som en unnskyldning.

For å gi en full forståelse av retningslinjene for adferd inneholder hvert emne som dekkes av disse etiske retningslinjene, følgende:

— De viktigste prinsippene

Korrekt og hensiktsmessig atferd

Noen få eksempler i form av spørsmål/svar

Referansedokumentasjonen

Kontaktpersoner

Denne veiledningen er under kontinuerlig utvikling for å tilpasses våre forretningsaktiviteter. Det er den sist oppdaterte versjonen av de etiske retningslinjene og referansedokumentene som gjelder.

DE ER UTFORMET FOR Å RETTLEDE VÅR ADFERD OG VÅRE INDIVIDUELLE OG KOLLEKTIVE BESLUTNINGER I HENHOLD TIL DISSE PRINSIPPENE:

Med alle våre ansatte og forretningspartnere

I alle våre forretningsaktiviteter

Uansett hvor vi opererer

Til enhver tid

HVA KAN JEG GJØRE HVIS

En situasjon ikke er omfattet av de etiske retningslinjene.

Det er umulig å forutse alle de situasjonene vi kan møte. Vi oppfordrer deg til å bruke god dømmekraft, og i tilfelle be om veiledning før du handler.

Lokale lover og regler er mer eller mindre restriktive enn de etiske retningslinjene.

I alle tilfeller skal de strengeste og mest repressive kravene gjelde.

HVOR FINNER JEG DEM

En interaktiv versjon av de etiske retningslinjene er tilgjengelig for konsultasjon og nedlasting via Workplace, Toolbox (biblioteket) og Lyrecos bedriftsnettsted.

All referansedokumentasjon er tilgjengelig i Toolbox – QSS-biblioteket.

Referansedokument

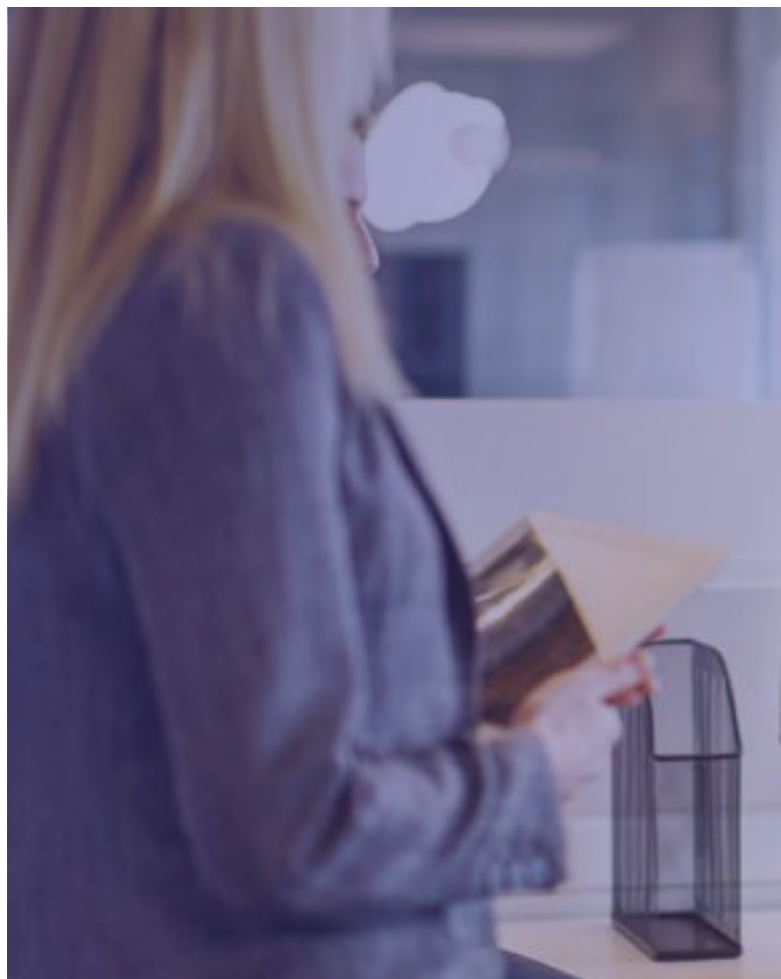
P MNG 0 89 Disiplinære sanksjoner

VARSLINGS- VERKTØYET «RAISE YOUR CONCERN»

Det er vårt felles mål å forhindre og oppdage brudd på etiske retningslinjer, slik at Lyreco kan iverksette passende forebyggende og korrigerende handlinger.

Vi oppfordrer deg til å diskutere, be om råd, stille spørsmål, dele dine bekymringer og gi uttrykk for faktiske eller potensielle brudd på de etiske retningslinjene.

**STILL SPØRSMÅL OG MELD
DIN BEKYMNING – HJELP
LYRECO MED Å BESKYTTE VÅR
VIRKSOMHETS INTEGRITET**

ANGI

Er dette
**UFORENLIG
MED VÅRE
VERDIER?**

Er det et
**BRUDD PÅ
DE ETISKE
RETNINGSLINJENE?**

Ser det ut til å være
UETISK?

Kunne det
**SKADE LYRECOS
OMDØMME?**

VARSELE!

Kontakt:

Din leder

- Marketing, Salg, QS, Logistikk, IT, P&C, osv.

Den etiske komiteen, som består av din QS Manager, Finansdirektør og P&C direktør.

På Group-nivå:

- Din Group Compliance Officer

KONFIDENSIALITET OG INGEN FORM FOR REPRESALIER

Det krever mot å stille spørsmål eller gi uttrykk for sine bekymringer. Vær trygg på at Lyreco vil behandle spørsmål eller varsler konfidensielt og uten risiko for represalier.

Lyreco tolererer ikke noen form for represalier eller represalier mot noen som varsler ærlig og i god tro.

Referansedokument

P MNG 0 85 Alert Process and Alert Management

OVERHOLDELSE AV LOVER, REGLER OG STANDARDER

VÅRE PRINSIPPER

INDIVIDUELT ANSVAR

Ansatte må under alle omstendigheter overholde gjeldende regelverk, inkludert selskapets policyer og interne regler. Lyreco vil ikke tolerere en praksis som er i strid med dette. Uvitenhet må aldri anses som en unnskyldning.

KOLLEKTIV RISIKO

I tilfelle brudd vil den berørte ansatte og selskapet utsettes for sanksjoner.

HVA DU MÅ

Holde deg informert med jevne mellomrom om gjeldende regler som gjelder dine plikter eller ditt aktivitetsfelt.

Søke råd før du handler i tilfelle tvil om gjeldende regler.

Varsle om enhver krenkende adferd begått av en ansatt eller forretningspartner.

HVA DU IKKE MÅ

Bli medskyldig i en ulovlig handling eller en handling som ikke overholder gjeldende regelverk.

Skjule eller ignorere en ulovlig handling eller en handling som ikke overholder gjeldende regelverk.

Treffe beslutninger som er i strid med gjeldende regelverk.

HVA KAN JEG GJØRE HVIS

En kunde har bedt meg om å godta en kontraktsklausul som jeg synes er i strid med våre standarder. Hva bør jeg gjøre?

Du er forpliktet til å kontakte dlederen for din enhet for å sjekke den juridiske gyldigheten av en slik klausul før du godtar den.

Jeg tror at en handling ikke overholder gjeldende lover og regler. Hvordan skal jeg reagere?

Du bør først bekrefte og avklare fakta, omstendigheter og årsaker til en slik handling. Hvis du konkluderer med at det er risiko for et brudd, må du øyeblikkelig informere nærmeste leder.

Noen lokale lover og regler som kreves i landet der jeg jobber, er annerledes enn enkelte av kravene som det er henvist til i disse etiske retningslinjene. Hvilke skal jeg følge?

I tilfelle en motstrid mellom lokale regler og disse etiske retningslinjene, må du alltid følge det strengeste kravet. I tilstilfeller må du kontakte et medlem av Den etiske komiteen.

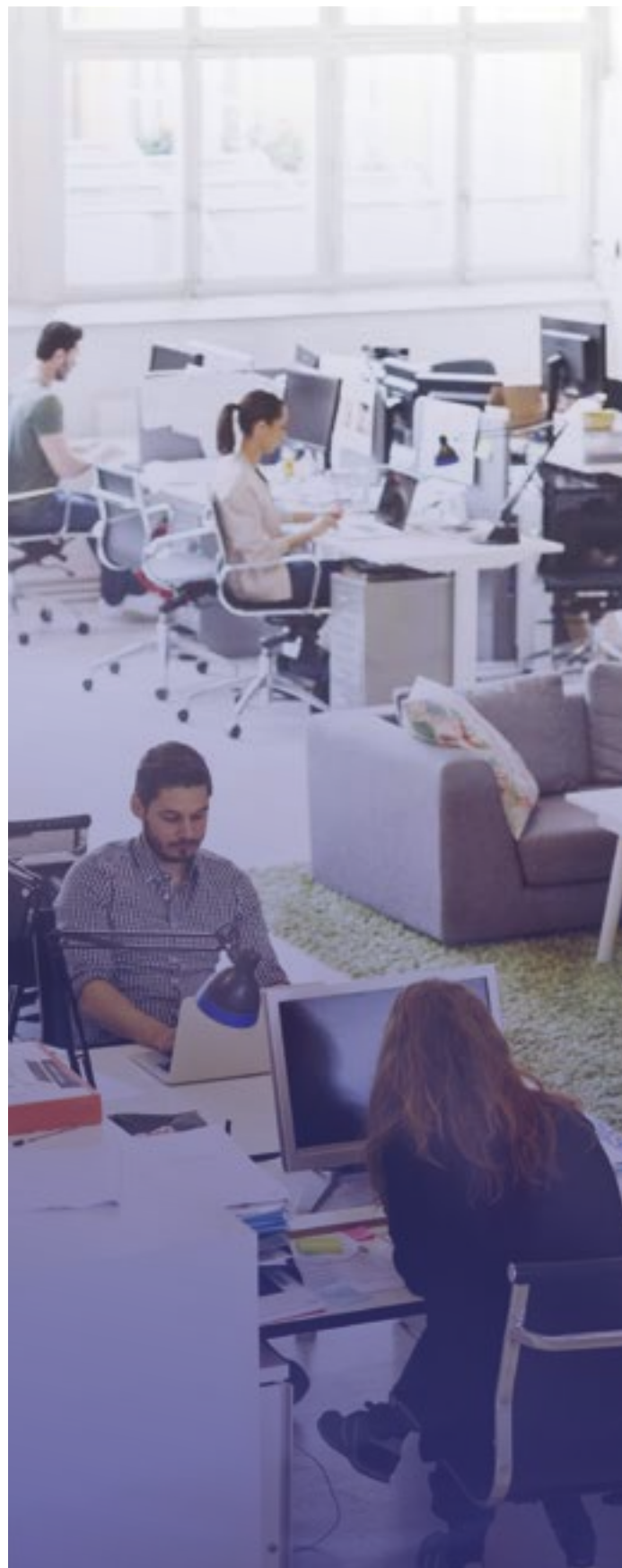

Dine kontaktpersoner

Din leder

Den etiske komiteen

Varslingsverktøyet «Raise your concern»

VÅRE ANSATTE

LEDELSE

VÅRE PRINSIPPER

EN GOD FØLELSE AV FELLESSKAP

Å motivere og hjelpe kollegaer til å vokse i jakten på kollektive mål er en av ledernes viktigste oppgaver.

FREMME AV EN ETISK KULTUR

Oppgaven for alle våre ledere er å skape og opprettholde en kultur av integritet og etikk i teamene deres.

HVA DU MÅ

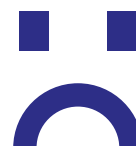

Sikre deling og implementering av de etiske retningslinjene.

Utvikle et tillitsfullt miljø som gjør det mulig for hver ansatt å stille spørsmål eller melde en bekymring.

Behandle ethvert spørsmål om integritet eller etikk som tas opp.

HVA DU IKKE MÅ

Ignorere en bekymring varslet av en ansatt.

Unngå eller nekte å støtte en ansatt som søker råd eller hjelp.

Sette personens interesse først.

VÅRE
ANSATTE

HVA KAN JEG GJØRE HVIS

Jeg er leder og et medlem av teamet mitt har varslet om et etisk problem. Hva bør jeg gjøre?

Fremfor alt er det viktig å respektere total konfidensialitet angående varslingen og varsleren. Samle alle fakta fra den ansatte og og dele dette varselet med en av kontaktpersonene.

Jeg har problemer med å ta en avgjørelse etter at en bekymring av etisk karakter er reist av en av teammedlemmene mine. Hvordan skal jeg reagere?

Hvis du finner en situasjon som reiser potensielle eller faktiske etiske spørsmål, så ta deg god tid til å forstå problemstillingen og rådfør deg gjerne med din etiske kontaktperson før du tar en beslutning.

Jeg vet ikke om integritetskulturen blir brukt riktig av teammedlemmene mine. Hvordan kan jeg være sikker?

Vi oppfordrer deg til å identifisere og regelmessig overvåke potensielle risikoer for brudd på de etiske retningslinjene i teamet ditt. Å oppmuntre til diskusjoner sikrer at de etiske retningslinjene er kjent og forstått gjennom promotering og vurderinger. Individuell opplæring skal gjennomføres for alle ansatte.

Dine kontaktpersoner

Din leder

Din P&C-avdeling

Den etiske komiteen

Verktøyet «Raise your concern»

HELSE, SIKKERHET OG TRIVSEL

VÅRE PRINSIPPER

HELSE OG SIKKERHET

Å forebygge og bekjempe arbeidsrelaterte ulykker og yrkessykdommer er viktige forpliktelser for Lyreco.

TRIVSEL PÅ JOBBEN

Lyreco har som mål å fremme livskvaliteten på arbeidsplassen, sikre balanse mellom yrkes- og privatliv, og samtidig oppmuntre til positiv og støttende adferd mellom kolleger.

HVA DU MÅ

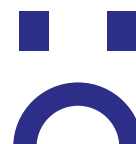
Følge helse- og sikkerhetsreglene hver dag.

Vite hva du skal gjøre i nødstilfeller på arbeidsplassen raskt følge raskt alle evakueringsinstruksjoner.

Beskytte deg selv og andre.

Raskt rapportere enhver hendelse, også mindre, som potensielt kan skade helse og sikkerhet på jobben.

HVA DU IKKE MÅ

Sette deg selv eller andre ansatte i fare.

Forbli passiv og taus når du står overfor en kritisk situasjon for helsen og sikkerheten til kollegene dine eller deg selv.

Opprettholde en negativ eller skadelig atmosfære for den kollektive trivselen.

VÅRE
ANSATTE

HVA KAN JEG GJØRE HVIS

Jeg må bruke personlig verneutstyr for å utføre arbeidet mitt. Kan jeg være sikker på at jeg arbeider i full sikkerhet?

Lyreco avgjør, som arbeidsgiver, om personlig verneutstyr er egnet for et bestemt formål ved å vurdere arbeidsmiljøet og tilhørende risiko.

Overhold alle Lyrecos retningslinjer som kreves for dette formålet. Før du bruker verneutstyret, må du lese alle merkelapper, advarsler, informasjon og instruksjoner som følger med det personlige verneutstyret som er tilgjengelig for deg. I tvilstilfeller kan du søke råd fra kontaktpersonene.

Jeg står overfor visse vanskeligheter på jobben og vurder at arbeidsmiljøet mitt har en negativ innvirkning på trivselen min. Hva bør jeg gjøre?

Vi oppfordrer deg til raskt å diskutere problemet med en av kontaktpersonene for å iverksette passende korrigerende tiltak.

Jo lenger du venter, jo mer vil denne ubehagelige situasjonen ha en negativ innvirkning på din egen følelse av trivsel, dine arbeidsprestasjoner og din personlige balanse.

Jeg er arbeider på et Lyreco-lager. Jeg har lagt merke til at noe utstyr ikke fungerer som det skal. Hva bør jeg gjøre?

For det første må du straks slutte å bruke dette utstyret. For å unngå potensiell risiko for andres helse og sikkerhet bør du dele denne informasjonen med nærmeste leder og straks melde fra om situasjonen til din arbeidsmiljørepresentant, slik at passende forbedrende tiltak kan iverksettes så snart som mulig.

Dine kontaktpersoner

Din leder

Din P&C-avdeling

Din arbeidsmiljørepresentant

Din logistikchef

Den etiske komiteen

Verktøyet «Raise your concern»

INKLUDERING OG DIVERSITET

VÅRE PRINSIPPER

RESPEKT SOM EN KJERNEVERDI

Sosial inkludering og diversitet bidrar til rikdommen i bedriftskulturen.

INGEN DISKRIMINERING

Lyrecos avgjørelser om rekruttering, opplæring og forfremmelse er utelukkende basert på kvalifikasjoner, ferdigheter og yrkeserfaring.

Hva er det?

Diskriminering refererer til all urettferdig behandling basert på kjønn, alder, funksjonshemming, nasjonalitet, hudfarge, sosial klasse, familiesituasjon, seksuell orientering, religiøs tro, kultur, politiske meninger eller andre kjennetegn.

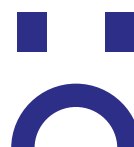
HVA DU MÅ

Handle mot andre, internt og eksternt, med åpenhet og respekt for kulturforskjeller.

Protestere mot upassende adferd.

HVA DU IKKE MÅ

Fremholde meninger eller oppføre deg diskriminerende eller på en ikke-respektfull måte når det gjelder forskjeller.

Favorisere visse ansatte.

VÅRE
ANSATTE

HVA KAN JEG GJØRE HVIS

Min kvinnelige kollega er svært engasjert og presterer svært bra. Men i løpet av fjoråret ble flere mannlige kolleger forfremmet eller fikk lønnsøkning til tross for svakere prestasjoner. Jeg mistenker at hun er et offer for diskriminering fordi hun er en kvinne. Hvordan skal jeg reagere?

Hvis du mistenker diskriminerende praksis i teamet ditt, er du velkommen til å varsle om dem til en av kontaktpersonene.

En av kollegene mine forteller ofte støtende, rasistiske og homofobe vitser. Noen av kollegene mine føler seg fornærmet og utilpass, men ingen tør be ham om å slutte. Hva bør jeg gjøre?

Hvis du er vitne til diskriminering, vis mot og protester mot upassende adferd. Du kan også melde fra om denne adferden til en av kontaktpersonene.

Referansedokument

P MNG 0 88 Discrimination and Harassment

Dine kontaktpersoner

Din leder

Din P&C-avdeling

Den etiske komiteen

Verktøyet «Raise your concern»

DISKRIMINERING OG TRAKASSERING

VÅRE PRINSIPPER

INGEN DISKRIMINERING ELLER TRAKASSERING

Lyreco er fokusert på å tilby et arbeidsmiljø uten noen form for diskriminering eller trakassering.

VERDIGHET OG PROFESJONALISME

Enhver ansatt eller forretningspartner må behandles med respekt og profesjonalitet.

Hva er det?

Diskriminering og trakassering refererer til uvelkomne og gjentatte handlinger mot en annen person, enten det er verbalt, visuelt eller fysisk, som skaper et intimiderende, fiendtlig, støtende eller truende arbeidsmiljø.

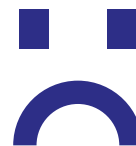
HVA DU MÅ

Lytte nøye til enhver som gir uttrykk for bekymring eller problemer som gjelder trusler eller trakassering.

Protestere mot upassende adferd.

HVA DU IKKE MÅ

Delta i noen form for trakassering ved hjelp av ord, bevegelser, bemerkninger eller upassende fysisk kontakt.

Vise støtende bilder eller gjenstander.

VÅRE
ANSATTE

HVA KAN JEG GJØRE HVIS

Min leder sender meg jevnlig meldinger med seksuelt innhold. Jeg føler ubehag. Hvordan skal jeg reagere?

Vi tolererer ikke denne typen adferd, hverken i løpet av eller utenfor arbeidstiden, uavhengig av kontekst og situasjon. Vi oppfordrer deg til å be lederen din om å stoppe med dette. For å sikre en rask og effektiv løsning kan du også informere en av kontaktpersonene for å få hjelp og avgjøre hvilke tiltak som må gjøres.

Lederen min kan være svært intimiderende. Jeg vet at dette er for å oppmuntre oss til kvalitetsarbeid, men noen ganger kan lederen min være svært ydmykende, noe som skader moralen hos hele teamet. Hva bør jeg gjøre?

Lederens rolle er å stimulere og motivere teamet til å produsere kvalitetsarbeid. Derfor er en leder berettiget til å vurdere teammedlemmenes prestasjoner eller kommentere arbeidet i teamet.

En leder skal imidlertid også behandle teamet med respekt og handle på en passende måte. Hvis du mener at du ikke ble behandlet profesjonelt, må du prøve å snakke om det med lederen din. Du kan også rådspørre P&C i situasjonen.

Referansedokument

P MNG 0 88 Discrimination and Harassment

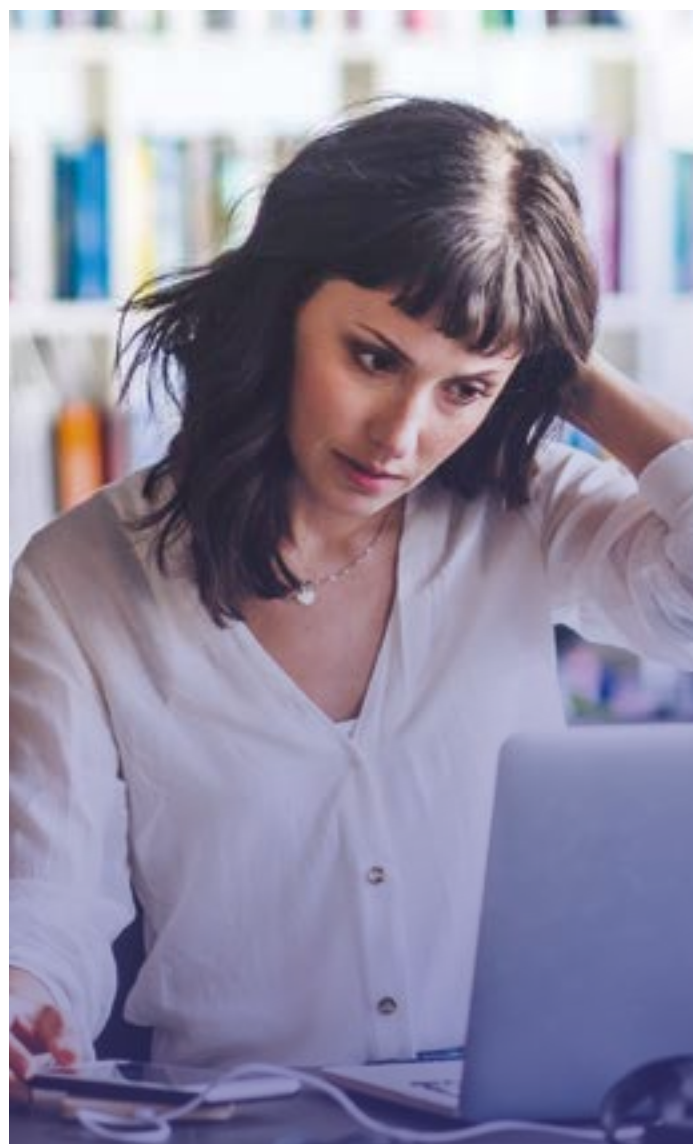
Dine kontaktpersoner

Din leder

Din P&C-avdeling

Den etiske komiteen

Verktøyet «Raise your concern»

LYTT TIL KOLLEGAER

VÅRE PRINSIPPER

OPPFORDRE TIL DIALOG

Det er viktig for Lyreco å la de ansatte uttrykke sine meninger og slik garantere en konstruktiv sosial dialog.

MEDARBEIDER-REPRESENTANTER

Alle ansatte har rett til å organisere seg, være medlem av og delta aktivt i fagforeninger eller ansattes representative organer.

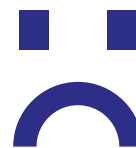
HVA DU MÅ

Dele dine bekymringer åpent.

Vite hvem som er tillitsvalgte og representative organer for de ansatte.

HVA DU IKKE MÅ

Behandle tillitsrepresentanter annerledes enn andre ansatte.

Påvirke ansattes frie valg om å danne eller tilhøre en fagforening.

VÅRE
ANSATTE

HVA KAN JEG GJØRE HVIS

Jeg ser for meg en endring som kan ha innvirkning på teamorganisasjonen. Bør jeg involvere de ansattes representative organer?

For det første, søk råd fra en av kontaktpersonene. I henhold til gjeldende lokale lover og regler kan det være obligatorisk å involvere fagforeninger eller ansattes representative organer.

Et av teammedlemmene mine ønsker å bli valgt som fagforeningsrepresentant. Hva bør jeg gjøre?

Lyreco respekterer de ansattes rett til å tilhøre en fagforening. Som leder må du ikke blande deg inn i denne prosessen. Hvis den ansatte blir valgt, må du sørge for at denne ansatte er i stand til å oppfylle sine fagforeningsforpliktelser og vurdere innvirkningen på teamets arbeidsmengde.

Dine kontaktpersoner

Din leder

Din P&C-avdeling

Den etiske komiteen

Dine tillitsvalgte

Verktøyet «Raise your concern»

VÅR FORRETNINGS- INTEGRITET

KORRUPSJON OG UTILBØRLIG PÅVIRKNING

VÅRE PRINSIPPER

ET STRENGT FORBUD

Enhver form for korrupsjon eller utilbørlig påvirkning, direkte eller indirekte, aktiv eller passiv, offentlig eller privat, er strengt forbudt.

NULLTOLERANSE

Fordi virksomheten og de ansatte som er involvert kan pådra seg ansvar, skal enhver adferd som strider mot dette, inkludert enhver intensjon eller forsøk på korrupsjon eller utilbørlig påvirkning, være underlagt sanksjoner fra Lyreco med nulltoleranse.

Hva er det?

Korrupsjon defineres som, direkte eller indirekte, å love, gi, be om eller motta penger eller noe av verdi for å oppnå en uberettiget fordel eller påvirke en beslutning. Det omfatter ikke alltid en materiell handling.

Utilbørlig påvirkning refererer til det faktum at man forsøker å påvirke en beslutning som skal tas av en tredjepart.

Korrupsjon eller utilbørlig påvirkning kan være aktiv eller passiv.

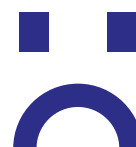
HVA DU MÅ

Avvise enhver form for korrupsjon eller utilbørlig påvirkning fra en ansatt eller forretningspartner.

Følge Lyreco's opplæring dedikert til å bekjempe korrupsjon og utilbørlig påvirkning.

HVA DU IKKE MÅ

Bli medskyldig i noen form for korrupsjon eller utilbørlig påvirkning.

Skjule eller ignorere en situasjon som involverer korrupsjon eller utilbørlig påvirkning.

VÅR
FORRETNINGS-
INTEGRITET

HVA KAN JEG GJØRE HVIS

Jeg jobber med en søknad om byggetillatelse for utvidelse av distribusjonssenteret vårt. Jeg vet at en slik søknad er komplisert fordi det er nødvendig med mange godkjenninger, og at resultatet er usikkert. Jeg har blitt kontaktet av en konsulent som tilbyr å hjelpe meg, og hevder at han kjenner den offentlige tjenestemannen som skal treffe avgjørelsen. Bør jeg godta forslaget hans?

Du må være veldig forsiktig og sjekke konsulentens omdømme og referanser. Det kan uten tvil være en god idé å tilkalle ekstern hjelp til en komplisert sak. Du må imidlertid sikre deg at vi bare betaler for den tekniske ekspertisen,, og at tjenesten hans, direkte eller indirekte, ikke utgjør en form for korrupsjon eller utilbørlig påvirkning. I en slik situasjon er det faktumet at konsulenten har påberopt seg sitt personlige forhold til beslutningstakeren, et tegn på at du må være vaksom.

Mens jeg jobber med svaret på en anbudsinnbydelse fra en potensiell kunde, forlanger innkjøperen i dette firmaet en godtgjørelse for å velge Lyreco som leverandør, eller ber meg om en gunstig prisavtale mot en luksushelg. Kan jeg akseptere dette for å få avtalen?

Dette er et tilfelle av ren korrupsjon! Du må aldri, direkte eller indirekte, eller på noe tidspunkt akseptere eller motta noen form for godtgjørelse, bestikkelse eller annen kompensasjon, uavhengig av beløp og kilde, enten fra privat eller offentlig sektor, uansett kontekst og spesielt som en del av en anbudsinnbydelse. I en slik situasjon må du avvise og umiddelbart rapportere det til en av kontaktpersonene.

En av leverandørene våre fortalte meg at han kan sende ekstra prøver på produkter til min privatadresse fordi

han har for mange av dem. Kan jeg godta tilbudet hans?

Du bør eksplisitt nekte å motta prøver til din privatadresse. Dette kan anses som et forsøk på å påvirke avgjørelsen din på en uheldig måte. Husk at mengden prøver som sendes av leverandørene våre, må begrenses til et absolutt minimum. Prøver må under ingen omstendigheter brukes til private formål eller selges til din fortjeneste. Du kan kanskje foreslå leverandøren at han i tilfelle av overskuddsprøver sender dem til Lyreco att. deg til bruk i forbindelse med «Lyreco for Education».

En av kollegene mine fortalte meg at han hadde mottatt et gavekort på en luksushelg etter eget valg fra en leverandør. Er det normalt?

Først og fremst bør du informere kollegaen din om at dette bryter med de etiske retningslinjene og nærmere bestemt prosedyren for «Gaver og invitasjoner», og at han tydelig må avslå gavekortet og returnere det til leverandøren. Dette kan anses som et forsøk på å påvirke beslutningen hans på en utilbørlig måte. Hvis han er uenig, bør du informere en av kontaktpersonene om en slik situasjon.

Referansedokumenter

P MNG 0 81 Korrupsjon

P MNG 0 82 Interessekonflikter

P MNG 0 83 Facilitation Payment

P MNG 0 86 Gaver og invitasjoner

Dine kontaktpersoner

Din leder

Din finansdirektør

Den etiske komiteen

Verktøyet «Raise your concern»

SVINDEL

VÅRE PRINSIPPER

ÅRVÅKENHET

Enhver ansatt må forhindre, oppdage og bekjempe alle typer svindel, enten den er intern eller ekstern.

NØYAKTIGHET AV ØKONOMISKE DATA

Hver ansatt har plikt til å sikre at all økonomisk informasjon som gis, er nøyaktig.

Hva er det?

Svindel refererer til en ulovlig handling som er karakterisert av bedrag, fortielse eller tillitsbrudd (f.eks. falske eller villedende økonomiske erklæringer, misbruk av midler, tyveri av selskapets eiendeler, falske erklæringer til en tredjepart, identitetstyveri og dokumentforfalskning, falske eller ulovlige bankoverføringer, nettangrep, hvitvasking av penger, ulovlig praksis, overprising osv.).

HVA DU MÅ

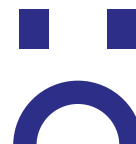

Reagere umiddelbart på enhver uvanlig forespørsel som kan skjule en svindelaktig opptreden.

Følge Lyrecos interne regnskapsprosedyrer.

Sikre deg at all informasjon og alle data som brukes er pålitelige, og fremskaff understøttende dokumentasjon.

HVA DU IKKE MÅ

Forvrengte eller manipulere data.

Avsløre informasjon som kan brukes til ulovlige formål.

VÅR
FORRETNINGS-
INTEGRITET

HVA KAN JEG GJØRE HVIS

Jeg er bokholder, og noen som presenterte seg som direktør for en virksomhet som jeg ikke har regelmessig profesjonell kontakt med, ringte meg for en presserende og uvanlig forespørsel om å overføre midler. Hva bør jeg gjøre?

Dette er et typisk tegn på svindel. Ikke få panikk eller overfør penger på eget initiativ. Du er forpliktet til å kontrollere kilden og umiddelbart rapportere denne forespørselen til en av kontaktpersonene og finansdirektøren.

Jeg jobber i finansavdelingen og mottok en e-post som tilsynelatende kom fra en offentlig myndighet, og som ba om tilkobling til et nettsted for å laste ned bestemt økonomisk informasjon for statistiske formål. Hvordan skal jeg reagere?

Hvis dette er en uvanlig forespørsel, bør du rapportere den til lederen din og sjekke om denne forespørselen virkelig ble sendt av en offentlig myndighet. Det kan være et phishing-forsøk.

Jeg er prosjektleder, og den eksterne tjenesteleverandøren fakturerer et beløp som overstiger det budsjetterte beløpet. Kan jeg fordele kostnadene over flere måneder for å skjule dette overforbruket?

Absolutt ikke. Unøyaktig rapportering av kostnader er manipulering av selskapets regnskaper og er strengt forbudt.

Mitt månedlige salg er lavere enn det individuelle resultatmålet. Jeg ba derfor en kunde om å gjøre en bestilling på en stor mengde produkter som de vil returnere neste måned for full kreditering. Er dette akseptabelt?

Denne typen manipulasjon beregnet på å oppnå en månedlig bonus er strengt forbudt og kan føre til alvorlige straffer for den berørte ansatte.

Dine kontaktpersoner

Din leder

Din finansdirektør

Den etiske komiteen

Verktøyet «Raise your concern»

INTERESSEKONFLIKTER

VÅRE PRINSIPPER

OPPRETHOLD OBJEKTIVITET

Lyreco tillater ikke at personlige interesser kommer i konflikt med Lyrecos interesser.

OPPLYS OM ALLE RISIKOER

Enhver risiko som medfører en interessekonflikt, må opplyses av den ansatte.

Hva er det?

En interessekonflikt er enhver situasjon der en ansatt har en privat eller personlig interesse som sannsynligvis vil påvirke objektiviteten til en intern eller ekstern beslutning, spesielt i sammenheng med en kontraktsforhandling, et valg av forretningspartner eller en rekruttering.

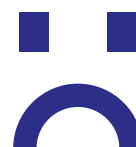
HVA DU MÅ

Spørre deg selv om det er risiko for interessekonflikt før du treffer noen tiltak eller beslutninger.

Som leder, ta hånd om alle situasjoner der det finnes en interessekonflikt og treff din beslutning avhengig av omstendighetene.

HVA DU IKKE MÅ

Skjule eller ignorere en situasjon det kan oppstå interessekonflikter.

Gå inn i en forhandling eller beslutning som impliserer en venn eller en nær relasjon, uten å informere om det på forhånd og få et samtykke.

VÅR
FORRETNINGS-
INTEGRITET

HVA KAN JEG GJØRE HVIS

Jeg har investert økonomisk i et selskap som er en leverandør som deltar i en anbudsinnbydelse organisert av Lyreco. Hva bør jeg gjøre?

Du bør umiddelbart informere lederen din og avstå fra å delta i denne prosessen for valg av leverandør. Du må også sørge for at du ikke påvirker den endelige avgjørelsen.

Jeg er innkjøper. Min beste venn er blitt utnevnt til salgssjef hos en av våre leverandører. Jeg må innlede den årlige leverandørforhandlingen med denne vennen. Kan jeg akseptere å forhandle med ham?

Du bør umiddelbart informere lederen din om situasjonen. Lederen din vil grundig og fortrolig analysere situasjonen og avgjøre om du kan gjennomføre denne forhandlingen eller ikke.

En venn spør om det er ansettelsesmuligheter i Lyreco. Kan jeg informere ham om mulige jobber?

Lyreco oppfordrer sine ansatte til å foreslå kandidater som har den nødvendige kompetansen. Når CV-en er mottatt, kan du ikke delta på noen måte i rekrutteringsprosessen, og du må informere vennen din om dette.

Referansedokument

P MNG 0 82 Interessekonflikter

Dine kontaktpersoner

Din leder

Din P&C-avdeling

Den etiske komiteen

Verktøyet «Raise your concern»

RETTFERDIG KONKURRANSE

VÅRE PRINSIPPER

UNNGÅ ALL URETTFERDIG PRAKSIS

En urettferdig eller konkurransebegrensende praksis tolereres ikke på noen måte av Lyreco. Det er forbudt å begrense, forvri eller forhindre fri konkurranse, inkludert ved bruk av trusler.

ET DELT ANSVAR

Lyreco krever at forretningspartnernes og de ansattes forretningspraksis er i samsvar med regelverket.

HVA DU MÅ

Unngå kontakter med en konkurrent.

Dele bare offentlig tilgjengelig informasjon om en forretningspartner, et marked eller en konkurrent.

Beskytte konfidensiell eller sensitiv informasjon fra Lyreco eller Lyreco's forretningspartnere.

HVA DU IKKE MÅ

Utteksle eller inngå ulovlig avtale med en konkurrent angående priser, marginer, kostnader, markedsfordeling osv.

Skjule eller ignorere urettferdig eller konkurransebegrensende praksis begått av en kollega eller en forretningspartner.

VÅR
FORRETNINGS-
INTEGRITET

HVA KAN JEG GJØRE HVIS

Under fagmesser diskuterer jeg noen ganger generelle markedstrender på en uformell måte med noen konkurrenter. Hva bør jeg være forsiktig med?

Diskusjoner om generelle markedstrender er akseptable. Men det er strengt forbudt å avsløre eller samle sensitiv informasjon som kan påvirke Lyreco eller Lyreco konkurrenters kommersielle interesser. Hvis du tror at samtalen opfordrer til deling av sensitiv informasjon, må du forlate samtalen eller endre diskusjonstemaet.

Under en anbudsinnbydelse organisert av en potensiell kunde foreslo en konkurrent at jeg fremhevet hans tilbud, slik at Lyreco kunne vinne anbudet. Som motytelse ba konkurrenten meg om å gjøre det samme i neste kundeforhandlingsprosess. Er dette akseptabelt?

Absolutt ikke. En slik praksis er i strid med konkurranseloven og kan utsette Lyreco og deg selv for rettsaker og strenge straffer. Du bør avvise et slikt forslag og umiddelbart informere en av kontaktpersonene.

Jeg har vennskapelige forhold til noen mennesker som jobber for en av Lyreco konkurrenter. Hva skal jeg gjøre når jeg har uformelle diskusjoner med dem?

Eventuelle diskusjoner med konkurrenter, til og med uformelle og sporadiske, utgjør en risiko. Vær veldig forsiktig og unngå samtaler eller aktiviteter som kan føre til avsløring eller mottak av sensitiv informasjon.

Dine kontaktpersoner

Din leder

Din P&C-avdeling

Den etiske komiteen

Verktøyet «Raise your concern»

TILRETTELEGGINGS- BETALING

VÅRE PRINSIPPER

FORBUDT

Tilretteleggingsbetalinger, til og med små, er korrupsjon og er forbudt.

Det eneste unntaket gjelder trusler mot helsen, sikkerheten eller friheten til våre ansatte.

Hva er det?

Tilretteleggingsbetalinger refererer til å betale en liten sum, direkte eller indirekte, til en offentlig tjenestemann for administrative formaliteter for å lette eller fremskynde utføring av tjenester eller tildeling av tillatelser.

HVA DU MÅ

Nekte å foreta noen tilretteleggingsbetaling eller la en tredjepart gjøre det på dine vegne.

HVA DU IKKE MÅ

Sette deg selv i fare ved å nekte å foreta en tilretteleggingsbetaling.

VÅR
FORRETNINGS-
INTEGRITET

HVA KAN JEG GJØRE HVIS

Jeg venter på et visum for en forretningsreise og min kontakt på konsulatet forteller meg at han kan fremskynde visumprosedyren hvis jeg betaler € 50. Hvis jeg nekter, risikerer jeg å motta visum for sent for den planlagte forretningsreisen min. Kan jeg godta tilbudet hans?

Du bør nekte å betale selv om du risikerer å bli tvunget til å kansellere forretningsreisen. Du bør også rapportere denne praksisen til en av kontaktpersonene.

En av mine strategiske kunder venter på produkter som er stoppet ved grensen for tollkontroll. Tollagenten forteller meg at han kan fremskynde prosessen mot betaling av € 500 for tollkontroll. Kan jeg godta dette for å beholde den gode forretningsforbindelsen med denne kunden?

Denne tilretteleggingsbetalingen er strengt forbudt, selv om den utføres av en tredjepart. Dette bør også rapporteres til en av kontaktpersonene.

Under en utenlandsreise blir jeg stoppet for grensekontroll. Selv om jeg har alle nødvendige autorisasjoner og visum, har kontrolløren et annet syn på situasjonen og truer med å holde meg tilbake for å ha brutt innvandringslover, med mindre jeg betaler ham € 100. Kan jeg godta å gjøre dette?

Fordi din frihet ser ut til å være truet, har du unntaksvis fullmakt til å foreta en betaling. Du må også rapportere denne hendelsen til en av kontaktpersonene.

Referansedokument

P MNG 0 83 Facilitation Payment

Dine kontaktpersoner

Din leder

Din finansdirektør

Den etiske komiteen

Verktøyet «Raise your concern»

GAVER OG INVITASJONER

VÅRE PRINSIPPER

STRENGE REGLER

Enhver gave eller invitasjon, enten de er mottatt eller tilbudt av en ansatt, er strengt regulert av Lyreco.

EN PRAKTISK VEILEDNING

Alle ansatte bes lese proceduren «P MNG 086 Gaver og invitasjoner» for å være kjent med hvilke gaver og invitasjoner som kan godkjennes og den forutgående valideringsprosessen.

HVA DU MÅ

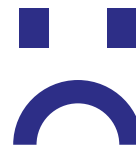

Nekte høflig enhver uautorisert gave eller invitasjon.

Vurdere sammenhengen så vel som Lyreco's og forretningspartnerens interne policy, før du gir en gave eller invitasjon.

Lese de praktiske retningslinjene i tilstilfeller.

HVA DU IKKE MÅ

Skjule mottatte gaver eller invitasjoner.

Holdes ansvarlig for korrupsjon, underlagt strenge sanksjoner, ved å godta gaver eller invitasjoner som kan påvirke din beslutning.

VÅR
FORRETNINGS-
INTEGRITET

HVA KAN JEG GJØRE HVIS

Jeg vil gjerne invitere en potensiell kunde fra offentlig sektor til å besøke distribusjonssenteret vårt for å demonstrere vår tekniske og logistiske ekspertise. Han takker ja til invitasjonen, forutsatt at Lyreco bærer reise- og oppholdsutgiftene. Kan jeg godta det?

Ethvert forhold til offentlige tjenestemenn er sensitivt med tanke på korrupsjonsbekjempelse, da reglene kan forby dem å ta imot gaver eller invitasjoner. Kostnadene som er involvert må derfor være rimelige, godkjent på forhånd og strengt knyttet til besøket. Luksushoteller, dyre måltider og turer som varer lenger enn besøket, er strengt forbudt.

Jeg fikk en gave fra en leverandør. Da jeg kjenner leverandøren, anser jeg at å nekte å ta imot en slik gave vil bli ansett som støtende og kan skade vårt forretningsforhold. Kan jeg godta gaven?

Det er ikke akseptabelt å motta gaver fra leverandører. Hvis et avslag kan påvirke det aktuelle forretningsforholdet, og bare i dette sjeldne tilfellet, kan det imidlertid aksepteres med forbehold om unntaksvis godkjenning fra lederen. Du må imidlertid donere denne gaven til «Lyreco for Education».

Teamet mitt og jeg er invitert til et heldagsmøte av en leverandør for presentasjon av nye produkter. Dette møtet vil finne sted på et luksushotell etterfulgt av en middag. Leverandøren vil dekke kostnadene. Kan jeg godta det?

I alle tilfeller må du be om forhåndsgodkjenning i samsvar med Lyreco's interne policy. Godkjenning vil avhenge av sammenheng og faktiske forhold, inkludert tiden brukt på forretningsmøtet under denne forretningsreisen. Det vil ikke bli akseptert hvis invitasjonen anses å ha som mål å påvirke kommersielle beslutninger.

Jeg organiserer en anbudsinnbydelse til våre leverandører. En av søkerne har invitert meg til en fagmesse som han deltar på, og har tilbudt å bære alle kostnadene mine, inkludert reise og overnatting. Kan jeg godta det?

Nei, du bør nekte fordi du er ansvarlig for å administrere anbudsinnbydelsen. Dette kan anses å påvirke din uavhengighet og din beslutning.

En leverandør har invitert meg til å delta på et sportsarrangement i en VIP-suite sammen med en av kundene mine for å markedsføre produktene sine til denne kunden. Kan jeg godta invitasjonen?

Nei, du kan ikke godta en slik invitasjon fra en leverandør, selv ikke i nærvær av en kunde.

Referansedokument

P MNG 0 86 Gaver og invitasjoner

Dine kontaktpersoner

Din leder

Din finansdirektør

Den etiske komiteen

Verktøyet «Raise your concern»

KUNDE- OG LEVERANDØRRELASJONER

VÅRE PRINSIPPER

FOKUS PÅ KUNDEEKSPERTISE

Kundeekspertise er kjernen i Lyrecos ytelser.

Vår misjon er å være «pionerer i bærekraftig levering – hva alle arbeidsplasser trenger, så medarbeiderne kan fokusere på det som betyr mest».

ET PARTNERSKAP MED VÅRE LEVERANDØRER

Vår evne til å tilby kundene kvalitet er fremfor alt basert på et langsiktig partnerskap med våre leverandører.

EN GARANTI FOR INTEGRITET OG TILLIT

Å handle med integritet og respekt er viktig for et holdbart og tillitsfullt forhold til våre forretningspartnere.

HVA DU MÅ

Lytte nøye til våre forretningspartnere.

Løse dette eller gi uttrykk for bekymringene til våre forretningspartnere.

Velge leverandører på grunnlag av objektive og rimelige kriterier.

Se gjeldende kontraktsvilkår i tilfelle krav fra våre forretningspartnere.

HVA DU IKKE MÅ

Love produkter eller tjenester som Lyreco ikke kan levere.

Inngå i et forretningsforhold uten forutgående informasjon om den aktuelle forretningspartneren.

Utlevere konfidensiell informasjon uten forhåndsgodkjenning.

Ignorere eller bagatellisere klager fra forretningspartnerne våre.

VÅR
FORRETNINGS-
INTEGRITET

HVA KAN JEG GJØRE HVIS

En av mine potensielle kunder fra offentlig sektor har kontaktet meg for å informere meg om at han har til hensikt å fravelge sin eksisterende leverandør for kontorprodukter for å velge Lyreco. Han ønsker imidlertid ikke å åpne en offentlig anbudsinnbydelse og spurte meg om jeg var klar til å dele opp vårt tilbud i flere deler for å komme under terskelen for offentlige anbudsinnbydelser. Hva bør jeg gjøre?

Alle offentlige anskaffelsesprosedyrer, inkludert offentlige anbudsinnbydelser, er regulert og underlagt vilkår definert i loven. Enhver manipulering eller forsøk på å omgå de offentlige anskaffelsesprosedyrene kan føre til tunge bøter for både Lyreco og den aktuelle offentlige tjenestemannen. Før du godtar kundens forslag, må du rapportere det til T&C og din salgssjef for å kontrollere om et slikt forslag kan gjennomføres juridisk.

En av leverandørene våre er for tiden utsolgt, noe som kan påvirke vår kapasitet til å betjene kundene våre. Jeg har funnet en alternativ leverandør som jeg kjenner profesjonelt, men som ikke er oppført hos Lyreco. Kan jeg legge inn ordren direkte hos ham?

Ethvert valg av leverandør må følge den obligatoriske prosessen for anbudsinnbydelse, også i dette tilfellet. Leverandøren må også forhåndsvurderes. En ny leverandør kan derfor ikke velges uten at du følger Lyrecos interne policy i denne saken.

Under en leverandørvurdering bemerket jeg at et datterselskap av en av våre leverandører var mistenkt for korrupsjon. Hvordan skal jeg reagere?

Du bør umiddelbart informere en av kontaktpersonene. En beslutning om å fortsette eller ikke fortsette forretningsforbindelser med denne leverandøren, basert på begrunnede fakta, skal tas av Lyreco og kommuniseres til den aktuelle leverandøren. Det er nødvendig å være vaksom med tanke på den potensielle innvirkningen på Lyrecos omdømme.

Dine kontaktpersoner

Din leder

Din salgssjef

Din T&C-avdeling

Den etiske komiteen

Verktøyet «Raise your concern»

VÅRE PRODUKTER OG EIENDELER

PRODUKTKVALITET

VÅRE PRINSIPPER

ET KRAV OM KVALITET

Lyreco skal sørge for at alle produkter som tilbys kundene våre, oppfyller de høyeste standardene når det gjelder kvalitet, sikkerhet og miljø.

NØKKELROLLEN TIL VÅRE LEVERANDØRER

Lyreco jobber utelukkende med leverandører som deler de samme ambisjonene for produktkvalitet.

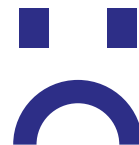
HVA DU MÅ

Kreve at leverandørene leverer all dokumentasjon om produktene.

Oppbevare, transportere og levere produktene med tanke på produkttypen og instruksjonene fra leverandørene.

HVA DU IKKE MÅ

Skjule eller ignorere problemer knyttet til produktkvalitet eller produktoverensstemmelse.

Forsøke å løse et kvalitetsproblem uten å henvise til relevante personer.

VÅRE
PRODUKTER
OG EIENDELER

HVA KAN JEG GJØRE HVIS

En kunde står overfor et kvalitetsspørsmål angående et produkt levert av Lyreco. Jeg ble informert om dette problemet. Kan jeg svare denne kunden?

Ethvert spørsmål som en kunde reiser om kvaliteten på produktene og tjenestene våre, må håndteres med største forsiktighet. Informer umiddelbart en av kontaktpersonene, slik at Lyreco raskt kan vurdere kvalitetsproblemet og risikonivået både for kunden og oss selv. Du har bare lov til å informere kunden om at problemet som er reist, er registrert og under behandling. Ikke ta noe initiativ eller gjør noe på egen hånd. Basert på kvalitetsundersøkelser kan korrigerende tiltak og målbevisst kommunikasjon (hvis noen) implementeres av de aktuelle avdelingene.

Referansedokument

MNG-010 - Etsiske retningslinjer for leverandører

Dine kontaktpersoner

Din leder

Din Marketing Manager

Din QS Manager

Den etiske komiteen

Verktøyet «Raise your concern»

BESKYTTELSE AV EIENDELER

VÅRE PRINSIPPER

UNNGÅ ALL URIKTIG BRUK

Hver ansatt må bruke selskapets eiendeler utelukkende til profesjonelle formål og beskytte dem mot tap, tyveri, ødeleggelse, ulovlig bruk eller for rask slitasje.

SIKKERHETSTILTAK

Lyreco har iverksatt tilstrekkelige sikkerhetstiltak for å beskytte mot nettangrep og risiko for tap av data eller brudd på datasikkerheten.

Hva er det?

Eiendeler refererer til alle Lyrecos materielle og immaterielle eiendeler (f.eks. fasiliteter, verktøy, kjøretøy, kontorutstyr, mobiltelefoner, datamaskiner, bærbare datamaskiner, økonomiske data, personopplysninger, sensitive opplysninger, immaterielle rettigheter, programvare osv.).

HVA DU MÅ

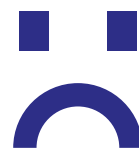

Låse datamaskinen når du forlater kontoret og endre passordet ditt når du blir bedt om det.

Behandle personopplysninger i samsvar med gjeldende regelverk og Lyrecos interne policy.

Sørge for at alle eksterne personer som inviteres til Lyrecos lokaler, blir registrert og ledsaget.

HVA DU IKKE MÅ

Dele din påloggings-ID og passord.

Utlevere data til en ikke-autorisert person.

Legge igjen konfidensielle eller sensitive data på en skriver eller på en delt server.

Oppbevare eller overføre profesjonelle dokumenter til personlige enheter (telefoner eller bærbare PC-er).

VÅRE
PRODUKTER
OG EIENDELER

HVA KAN JEG GJØRE HVIS

En kollega har ikke tilgang til et IT-verktøy som jeg er administrator for. Kan jeg sende min påloggingsinformasjon til vedkommende?

Du må aldri oppgi påloggingsinformasjonen din. Opprett i stedet en ny tilgang for kollegaen etter å ha mottatt forhåndsgodkjenning som berettiger tilgangsførespørselen til denne kollegaen.

Datamaskinen og mobiltelefonen min er blitt stjålet. Hva må jeg gjøre for å sikre at bedriftsdataene er beskyttet?

Informert umiddelbart en av kontaktpersonene, slik at de kan sikre dataene som er lagret på enhetene dine. Rapportert også raskt tapet eller tyveriet til kompetente myndigheter.

Referansedokument

Employee Privacy Policy

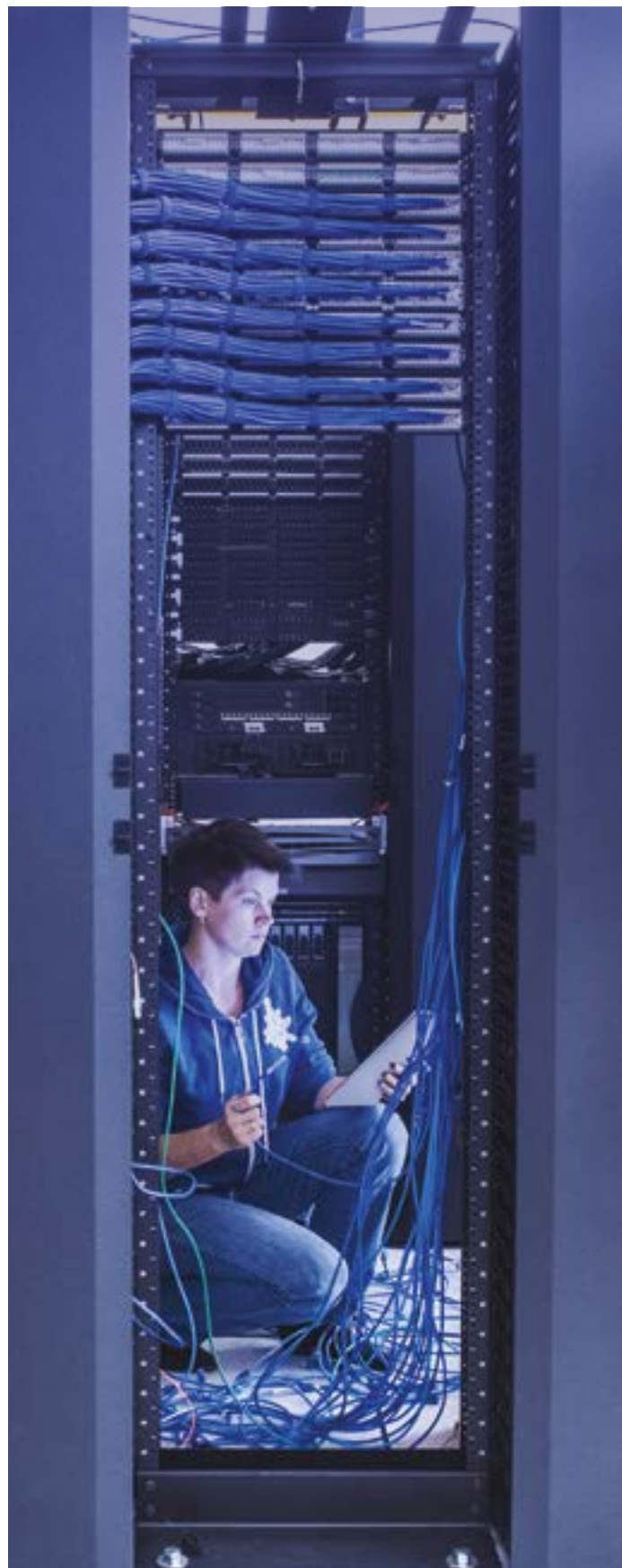
Dine kontaktpersoner

Din leder

Din IT-avdelingen

Den etiske komiteen

Verktøyet «Raise your concern»

KOMMUNIKASJON

VÅRE PRINSIPPER

EN NØDVENDIG VALIDERING

Enhver ansatt som kommer til orde i media eller under eksterne arrangementer, som representant for Lyreco, må innhente forhåndsgodkjenning.

VAKTSOMHET OG KONFIDENSIALITET

Uavhengig av kanal, og spesielt på sosiale nettverk, må enhver ansatts kommunikasjon være i samsvar med våre verdier og med virkeligheten i vår forretningsaktivitet og må ikke inneholde konfidensiell informasjon.

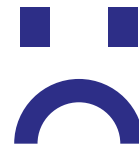
HVA DU MÅ

Følge kommunikasjonsveiledningene og de grafiske diagrammene.

Iverksette nødvendige tiltak for å unngå å avsløre konfidensiell informasjon.

Dele alle sensitive eller negative kommentarer eller nyhetsartikler som kan skade Lyreco's omdømme, med den kommunikasjonsansvarlige, spesielt de som er ment for sosiale nettverk.

HVA DU IKKE MÅ

Gi et intervju eller publisere informasjon som ikke tidligere er godkjent av den kommunikasjonsansvarlige.

Offentlig snakke nedsettende om selskapet eller dets forretningspartnere.

Formidle falsk eller misvisende informasjon eller innhold.

HVA KAN JEG GJØRE HVIS

Jeg vil bruke min egen konto på sosiale medier for å markedsføre Lyreco og Lyrecos løsninger og produkter, men jeg er redd for å gjøre det feil eller avsløre konfidensiell informasjon. Hva kan jeg gjøre?

Du kan be den kommunikasjonsansvarlige om råd og om innhold som er klart til bruk. Det står deg fritt å legge ut offisielt innhold som er publisert av kommunikasjonsteam eller administrerende direktører på selskapets eller et datterselskaps konto.

Et magasin eller en blogg har bedt meg om et intervju. Er dette tillatt?

Bare offisielt godkjente talspersoner har tillatelse til å gi intervjuer. Hvis mediet eller intervjuet er relatert til din spesifikke

kompetanse, kan du be om godkjenning fra din administrerende direktør og den kommunikasjonsansvarlige.

En tjenesteleverandør har bedt meg om en uttalelse under et arrangement eller på hans nettside for å markedsføre tilbudet hans. Er dette tillatt?

Bruk av Lyreco-varemerket hos en ekstern forretningspartner er underlagt godkjenning og er definert i kontrakten. Spør din Q&T-avdeling om en slik godkjenning er nevnt i kontrakten mellom selskapet og tjenesteleverandøren. Uttalelsen må leveres for forhåndsgodkjenning hos den kommunikasjonsansvarlige før publisering.

Referansedokument

P MNG 0 87 Kommunikasjon

Dine kontaktpersoner

Din leder

Den kommunikasjonsansvarlige

Den etiske komiteen

Din Q&T-avdeling

Verktøyet «Raise your concern»

VÅRT SAMFUNNS- MESSIGE ENGASJEMENT

MILJØ

VÅRE PRINSIPPER

EN HISTORISK FORPLIKTELSE

Respekten for miljøet, bevaring av naturressurser og kampen mot klimaendringer er verdier Lyreco har lagt vekt på i mange år.

KONKRETE BEVISER

Vi bidrar til dette engasjementet ved å følge en CSR-tilnærming, øke våre kollegers og forretningspartneres bevissthet om mer ansvarlig praksis, tilby kundene våre produkter og løsninger som alltid er mer bærekraftige, og ved kontinuerlig å forbedre våre operasjonelle prosesser.

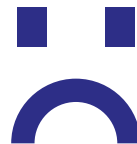
HVA DU MÅ

Tenke på respekten for miljøet når du tar avgjørelser.

Følge lokale instruksjoner når det gjelder miljøpåvirkning (f.eks. å redusere og sortere avfall, forby engangsservise, spare energi osv.).

HVA DU IKKE MÅ

Skjule eller ignorere upassende miljøpraksis fra ansatte eller forretningspartnere.

Love for mye når du kommuniserer selskapets ansvar når det gjelder miljø.

VÅRT
SAMFUNNS-
MESSIGE
ENGASJEMENT

HVA KAN JEG GJØRE HVIS

Jeg er innkjøper. Hvordan kan jeg sikre at de leverandørene jeg har valgt, oppfyller miljøkravene våre?

Lyreco har implementert strenge retningslinjer og prosedyrer for å sikre full respekt for miljøet i alle våre forretningsaktiviteter og beslutninger, uansett hvor vi opererer. Enhver leverandør må overholde disse retningslinjene og prosedyrene.

Jeg er en nyansatt i Lyreco. Hva kan jeg gjøre for å bidra til selskapets miljømål?

Lyreco er sertifisert med ISO 14001. Vi har lokale miljømål som del av vår sertifisering og overordnede strategi. Snakk med din QS-avdeling hvis du vil vite mer. Les om vår målsetning [her](#).

En kunde har bedt om mer informasjon om vår miljøforpliktelse. Hvilken informasjon kan jeg gi kunden?

Du kan sende kunden informasjonen som er publisert i CSR-rapporten vår. Hvert år leverer og publiserer Lyreco en CSR-rapport på konsernnivå.

En kunde har bedt meg om bærekraftige produkter. Kan jeg svare på forespørselen?

Ja. Lyreco tilbyr et bredt utvalg av bærekraftige produkter, også kalt «grønne produkter», som er vurdert etter en metode som lever opp til ISO 14021. Metoden er validert av den eksterne tredjeparten SGS.

Referansedokumenter

MNG-010 - Etske retningslinjer for leverandører

CSR-rapport

Dine kontaktpersoner

Din leder

Din QS Manager

Den etiske komiteen

Verktøyet «Raise your concern»

MENNESKERETTIGHETER

VÅRE PRINSIPPER

FUNDAMENTALE RETTIGHETER

Lyreco forbyr enhver form for brudd på menneskerettighetene, som barnearbeid eller moderne slaveri.

EN INTEGRERT VURDERING

CSR-vurderingen av våre leverandører er en del av revisjons- og utvelgesprosessene våre.

HVA DU MÅ

Behandle alle, internt eller eksternt, med verdighet og respekt.

Være vaktstom mot enhver form for brudd på menneskerettighetene.

HVA DU IKKE MÅ

Skjule eller ignorere brudd på menneskerettighetene internt eller eksternt.

Prøve selv å løse alle spørsmål som har med menneskerettigheter å gjøre.

VÅRT
SAMFUNNS-
MESSIGE
ENGASJEMENT

HVA KAN JEG GJØRE HVIS

Jeg leste i nyhetene at en av leverandørene våre mistenkes for å være direkte eller indirekte involvert i et tilfelle av moderne slaveri eller barnearbeid.

Del informasjonen umiddelbart med en av kontaktpersonene, slik at det kan gjennomføres en undersøkelse og informasjonen kan avklares. Våre leverandører er pålagt å bruke standarder som tilsvarer våre. I en slik situasjon kreves det vaksomhet med tanke på den potensielle innvirkningen på Lyrecos omdømme.

Jeg er innkjøper og ønsker å velge en ny leverandør for produkter med Lyreco-varemerket. Jeg vet at forhåndskriterier for utvalgelse er påkrevd. Kan jeg be om dem etter at leverandøren er valgt?

Nei. En CSR-vurdering for alle leverandører som leverer produkter med Lyreco-varemerket, er en forutsetning før valg av leverandør. Bare leverandører som er behørig vurdert og godkjent, kan velges.

En kunde ønsker å høre om Lyreco-prosessen som er implementert for å redusere CSR-risikoen i vår forsyningskjede. Hvilken informasjon kan jeg dele med kunden?

CSR-rapporten leveres og publiseres hvert år og er referansedokumentet du kan sende til kunden. Du finner en detaljert beskrivelse av vår CSR-policy der. Videre kan du også dele våre vaksomhetsplaner som inneholder de siste relevante fakta og tall.

Referansedokument

MNG-010 - Etske retningslinjer for leverandører

CSR-rapport

Dine kontaktpersoner

Din leder

Din QS Manager

Den etiske komiteen

Verktøyet «Raise your concern»

POLITISKE AKTIVITETER OG LOBBYVIRKSOMHET

VÅRE PRINSIPPER

POLITISK NØYTRALITET

Lyreco støtter eller finansierer ikke noe politisk parti eller organisasjon.

Enhver ansatt kan som individ bidra til politiske aktiviteter på personlig basis, men må under ingen omstendigheter gi inntrykk av å representere Lyreco.

INGEN LOBBYVIRKSOMHET

I prinsippet er enhver lobbyvirksomhet på vegne av Lyreco forbudt.

Hva er det?

Lobbyvirksomhet refererer til enhver handling eller kommunikasjon mot offentlige eller politiske myndigheter for å påvirke en beslutning.

HVA DU MÅ

Respektene kollegenes politiske valg og meninger.

Unngå enhver form for politisk kommunikasjon på vegne av Lyreco.

HVA DU IKKE MÅ

Gjennomføre politiske aktiviteter i Lyreco.

VÅRT
SAMFUNNS-
MESSIGE
ENGASJEMENT

HVA KAN JEG GJØRE HVIS

Klimaendringene bekymrer meg. Jeg er aktivt medlem av en vel ansett forening som foretar lobbyvirksomhet overfor lokale myndigheter for å oppmuntre dem til å handle mot klimaendringene. Jeg er stolt av Lyrecos forpliktelser som gjelder klimaet. Kan jeg bruke Lyrecos navn og handlinger som påvirkning?

Du står fritt til å være en del av enhver forening eller organisasjon og delta aktivt i kampanjer for å støtte en sak du tror på. Denne typen aktiviteter må absolutt forbli på personlig basis.

Under ingen omstendigheter må Lyrecos varemerke, fasiliteter og handlinger knyttes til ditt personlige engasjement eller brukes til å påvirke offentlige myndigheter.

Jeg vil gjerne engasjere meg i politikk og forutser å stille opp i et lokalt eller nasjonalt valg. Har jeg rett til å gjøre dette?

Du står fritt til å være en del av politiske aktiviteter, enten som medlem av et politisk parti eller ved å stille opp for valg, så lenge du ikke bruker Lyrecos varemerke, fasiliteter eller lokaler for å forbedre profilen din eller støtte kampanjen din. Politiske aktiviteter må absolutt forbli på personlig basis. Ditt navn må under ingen omstendigheter knyttes til Lyreco i denne sammenheng.

Referansedokument

P MNG 0 84 Lobbying and Sponsoring

Dine kontaktpersoner

Din leder

Din P&C-avdeling

Den etiske komiteen

Verktøyet «Raise your concern»

STATSBORGERSKAP OG SAMFUNNSMESSIG ENGASJEMENT

VÅRE PRINSIPPER

EN KONKRET FORPLIKTELSE

Som en ansvarlig samfunnsborger er Lyreco forpliktet til internasjonale eller lokale sosiale aktiviteter og borgeraktiviteter.

I 2008 opprettet Lyreco «Lyreco For Education», et program for å støtte opplæring av barn i de fattigste landene.

INGEN SPONSING

I prinsippet er enhver form for sponning forbudt. I stedet kan materiell eller økonomisk støtte til lokale initiativer på vegne av Lyreco under visse betingelser godkjennes.

Hva er det?

Sponning refererer til økonomisk eller materiell støtte gitt til et arrangement eller et program (vanligvis innen sport, kunst, underholdning eller veldedige aktiviteter) for å markedsføre sitt varemerke eller image.

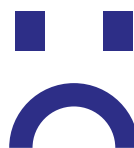
HVA DU MÅ

Handle gjennomskiktig når du støtter lokale initiativer.

Registrere alle donasjoner som tilbys, for regnskapsformål.

HVA DU IKKE MÅ

Bruke engasjementet i «Lyreco For Education» eller andre lokale veldedige organisasjoner til kommersiell påvirkning.

Støtte en organisasjon som kan skade Lyrecos omdømme.

VÅRT
SAMFUNNS-
MESSIGE
ENGASJEMENT

HVA KAN JEG GJØRE HVIS

Jeg vil at datterselskapet mitt skal støtte en veldedig organisasjon i tillegg til «Lyreco For Education». Er dette mulig?

All støtte eller finansiering rettet mot en lokal veldedighetsorganisasjon må godkjennes. Før du forplikter deg til slike lokale aktiviteter, må du sørge for at organisasjonen du vil støtte, har gode referanser. Midler må fordeles tydelig til spesifikke aktiviteter som utføres av organisasjonen, og virkningen på samfunnet må måles ved hjelp av nøkkelindikatorer.

Jeg er blitt kontaktet med det formålet at Lyreco sponser et sportsarrangement. Hvordan skal jeg reagere?

Sponsing er i utgangspunktet ikke godkjent i samsvar med Lyrecos interne policy. Du må avvise en slik forespørsel.

En potensiell kunde støtter en veldedig organisasjon. Hvis Lyreco støtter den samme organisasjonen, tror jeg at dette vil hjelpe oss å vinne denne kunden. Har jeg rett?

Å støtte en veldedig sak for kommersielle formål er strengt uetisk og i strid med Lyrecos verdier. Alle ressursene våre er dedikert til «Lyreco For Education». Vi anbefaler at du viser innsatsen Lyreco har utført for «Lyreco For Education», til kunden. Du er velkommen til å invitere kunden til å bli med oss i dette prosjektet. Med tanke på antall kunder og leverandører som samarbeider med Lyreco, kan vi heller ikke tillate oss å støtte alle deres veldedige prosjekter.

Referansedokument

P MNG 0 84 Lobbying and Sponsoring

Dine kontaktpersoner

Din leder

Den kommunikasjonsansvarlige

Den etiske komiteen

Verktøyet «Raise your concern»

© Nicolas Axelrod

Revidert versjon: august 2021

